

ДОДАТОК 1

Матриця прав на компенсацію (Entitlement Matrix)

Матриця прав на компенсацію визначає категорії постраждалих осіб, типи втрат та відповідні форми компенсації і підтримки, які застосовуються у рамках реалізації інфраструктурних проєктів.

Матриця застосовується під час підготовки Планів переселення (Resettlement Plans – RP) та скорочених Планів переселення (Abbreviated RP) для конкретних проєктів.

Тип впливу	Категорія постраждалих осіб	Права на компенсацію	Додаткові заходи підтримки
Постійне вилучення земельної ділянки	Власники земельних ділянок	Компенсація за ринковою або відновною вартістю земельної ділянки; або надання рівноцінної земельної ділянки	Компенсація витрат на реєстрацію нової земельної ділянки; допомога у переоформленні прав
Вилучення частини земельної ділянки	Власники земельних ділянок	Компенсація за вилучену частину земельної ділянки	Компенсація втрат продуктивності земель; допомога у відновленні доступу до ділянки
Тимчасове використання земель	Власники або користувачі земель	Компенсація за тимчасове використання земельної ділянки; компенсація втрат доходу	Відновлення земель після завершення будівництва
Втрата житлового будинку	Власники житлових будинків	Компенсація за повною відновною вартістю житлового будинку або надання рівноцінного житла	Компенсація витрат на переїзд; допомога у відновленні житлових умов
Втрата господарських споруд	Власники нерухомого майна	Компенсація за повною відновною вартістю споруд	Компенсація витрат на відновлення або будівництво нових споруд
Втрата комерційної нерухомості	Власники або орендарі бізнесу	Компенсація за втрату майна та обладнання	Компенсація втрат доходу; допомога у відновленні діяльності
Втрата доступу до землі	Орендарі або користувачі земель	Компенсація втрат доходу або надання альтернативної земельної ділянки	Підтримка у відновленні господарської діяльності
Втрата підприємницької діяльності	Суб'єкти господарювання	Компенсація втрат доходу	Підтримка у відновленні бізнесу або переміщенні діяльності
Втрата сільськогосподарських культур	Сільськогосподарські виробники	Компенсація за втрачений урожай	Допомога у відновленні виробництва
Втрата багаторічних насаджень	Власники земель або фермери	Компенсація за насадження за відновною вартістю	Компенсація втрат доходу на період відновлення

Тип впливу	Категорія постраждалих осіб	Права на компенсацію	Додаткові заходи підтримки
Вразливі групи населення	Соціально вразливі домогосподарства	Стандартні компенсації відповідно до матриці	Додаткова соціальна підтримка; допомога у працевлаштуванні; соціальний супровід

Принципи застосування матриці компенсацій

Матриця прав на компенсацію застосовується відповідно до таких принципів:

1. Повна компенсація втрат

Постраждалі особи мають право на повне відшкодування вартості втрачених активів відповідно до принципу replacement cost.

2. Своєчасність виплат

Компенсація повинна бути виплачена до моменту вилучення земельної ділянки або переміщення постраждалих осіб.

3. Відновлення засобів існування

Заходи компенсації повинні забезпечити відновлення або покращення соціально-економічного становища постраждалих осіб.

4. Захист вразливих груп

Соціально вразливі домогосподарства мають право на додаткові заходи підтримки.

5. Прозорість процесу

Усі процедури компенсації повинні бути прозорими та доступними для громадськості.

Використання матриці компенсацій

Матриця компенсацій застосовується:

- під час підготовки Планів переселення;
- під час оцінки соціальних впливів;
- під час визначення компенсаційних механізмів.

Матриця може уточнюватися та деталізуватися у конкретних Планах переселення (RP) залежно від специфіки проєкту.